

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

לו.

עין משפט
גר מצוה

(א) נכסיו : ע"ש.
(ב) נכסיהם שנתפסו
למאן הם שהיו. (ג) נשיל
(ד) ע"י רש"י נראה
ש"ל היא דמלמל והיו
מתפסין דהא ועי'
מכ"ס. (ה) ר"מ.

הגהות הב"ח

(א) ג' היה ליה זחא מלא
ולא הוה משתקיל ליה
ע"י למתנה ליה מיניה
פגלא דחזא לא היה ליה
תקע ליה אחרת כ"ל:
(ב) תוב' ד"ה שור וכו'
דנקט מי נקט טעם:

גליון הש"ס

גמ' חנ' בישא. ע'
סנהדרין דף ג' ע"א תוס'
ד"ה שלא מנעול: שם הב'
ל"י פלגא דחזא. ע'
סנהדרין דף נ"ג ע"ב תוס'
ד"ה ק"ן תל:

מוסף רש"י

אינן צריכין פרוכבול.
שלין שניעית משמט חוב
של אביהם המת (ג' י"ט)
ז' זחא מלא. שנתפסה
זרמ' בברכות (א). לא
הוה משתקיל ליה.
לומר לא היה תקע
ע"י הולאה. לא היה
הדיק שקול וזהו לו גלוס
(סו). גמ' שור חמור
וגמל נעשה מועד לכל.
ולא חמרינן עד שיהא
מועד נעשה בכל מין
ומין. דהואיל והועד נעשה
בניסוחי בשלשה מינין אין
זה מקפיד על מין אחד
(תניגה ד.).

אין לריכין פרוכבול. דכלאו הכי לא משמט שניעית לחוב שלהן דלפני דייחיהו דיתמי אפן ורמי עלן להפכי זוכימיהו הלכך שטרות שלהן כמסורים לז"ד דמי ותנן המוסר שטרותיו לז"ד אין משמטינן חזו גופו של פרוכבול מוסרי לנס געין (דף לו.). להכי נקט ר"ג דנשיא הוה זכיר דינו ב"ד חשוב: וזוהי מלא.

פחותה זרמו: ולא הוה משתקיל ליה. לא היה יכול להוציא: מתני' לקטניס. לעגלים: פרי הוה מועד לשכוס. לפי שהוא בטל ממלאכה וזחה דעתו עליו: ואינו מועד לימוס החול. מה מה משפטו של ר"ג תלמידי הוה שולין אותו: ג' ימי שכוס. לאחר שהועד לשכוס העבירו לפניו שוריס בג' שנתות ולא נגח חור לתמותו וחס חור ונגח אין משלם אלא חצי נוק: גמ' ואינו מועד סנן. ואין מועד לשאינו מינו דיעינן ביה דלא נגח וכגון דעבדינהו להו קמיה ולא נגח הלכך למי שאינו מועד לו חס נגחו אחר זמן משלם חצי נוק אכל מסתמא חס הועד ליה מועד חף ליה וכן חס הועד לקטניס מועד לגדולים: השפא יש לומר מקטניס לקטניס. כגון ממניו לשאינו מינו לשמעינן רישא אינו מועד ומקטניס לגדולים מנעיה: דאפילו מאדס. דאית ליה מולא לא הוה קתמיה מועד לכהמה: אלא אי אמרס ואינו מועד. לשאינו מינו מן: אבל סתמיה מועד. ממניו לשאינו מינו: השפא מכהמה לכהמה הוה מועד. ורש"י למין אחר: מאדס לכהמה מנעיה. והא ליכא למימר דהיא גופה אלטרין לאשמעינן דהיכא דחוינן דאינו מועד לכהמה אינו משלם על כהמה אלא חצי נוק דהא פשיטא לן דחס משלם חצי נוק: רש"י פתורה קאי. והיא גופה אלטרין דלכהמה לא משלם אלא חצי נוק ואע"ג דאיעד ליה הואיל והדר ביה חור לתמותו ואע"ג דלא הדר ביה מאדס: טוילי פשיילי ליה. היכא דחוינן דהועד לשכוס בימי החול לא נגח מאי דיניה: וסו איהו מאי קא מהדר להו. הא אינוני נמי אינו מועד קאמרי: פרושי קא מפרש לה. אידי דנקט לה משום דוקא דדיה דדייקין הא סתמא הוה מועד על כרחין אסקיה למילמיה: אלא אי אמרס אינו מועד טנן פסקה. למילמיה ואשמעינן דאינו מועד מאי מו דקתמי למי שאינו מועד כו': עד השפא כו'. נתמיה: ואם סמלא לומר נמי איהא לדרב פפא. דסתמיה לא הוה מועד לשאינו מינו: נגח שור וחמור וגמל נעשה מועד לכל. ולא בעינן ג' נגיחות לכל חד וחד מאחר שנתקיימה העדאמו ע"י ג' מינין: לסירוגין. חס יגח רזופין אינו משלם אלא חצי נוק על האחרון: פרו. חמור הכר: חמור

אין צריכין פרוכבול. דשטרות שלהם דמי כמסורין לז"ד קך פירש נקוטנרס ור"מ מלוה על פה מאי איכא למימר דכומצין עליה פרוכבול כדמוכח בהשולם (גיטין דף לו.) וי"ל דהוה כאליו המוד שלהם מסור לז"ד ורש"י אין ללוה קרקע מקיים לו חכמים קרקע נשביל חקנת הימומים שאין כותבין פרוכבול אלא על הקרקע:

הרי הוא מועד לשבתות. מפרש בירושלמי לפי שראה אותם במלכותם נאים אחרים ותשובים בעיניו נכרים ואינו מכירם: משיחזור בו ג' שבתות. אע"ג דכבר אשמעינן רבי יהודה בפ"ב (דף נ"ג): אלטרין דפ"ד הואיל ולאו מועד אלא לשכוס לא בעי חזרה כ"כ ולפ"ה יחא דמפרש מועד לשכוס לפי שאין עושה מלאכה דקמ"ל דאפי' שנת ממלאכה בימי החול ולא נגח לא הוה חזרה: רב זבד אמר ואינו מועד תנן. הא סתמא הוה מועד לשאין מינו ואפילו מכהמה לחדס נמי שמעי' לה לקמן בפירקין (דף מא.) דסתמא הוה מועד גבי הא דפריך וכי מאחר דמתס קטלינן ליה מועד היכי משכחת לה ומפרש רב זבד כגון שהרג ג' כהמות והוה מאי למימני נתמני מועד לכהמה ואינו מועד לחדס לאשמעינן דסתמא הוה מועד ומיחו שמא חור בו רב זבד מההיא דלקמן דפריך עלה התם שחם לא חאמר כן קשי' ליה הוה (ד' דריש) מילמין (דף נ"ג):

שור ולא נגח. במרל דנקט (פ) כדי שחם יגח לאלתר משלם נ"ש: נעשה מועד לסירוגין. ששוריים. ואי"ת לרב זבד אפי' לכל דבר הוה מועד וי"ל כגון שראה שור כהמות ולא נגחן:

נעשה מועד לסירוגין. כ"כ. בשלל ראה צינטיס כלום דאי ראה לא הוה מועד (לכל) לסירוגין ואי"ת כיון שלא ראה אחרים לשוריים לחודיה הוה מועד לכל לסירוגין לרב זבד וי"ל דקסבר רב זבד דרנותא קמ"ל דס"ד כהן מיני דחזו ולא נגח לא הוה מועד ולא צבידוהו מליא מתלא ח"ג כשעה שנגח ג' מיניס הללו היו לפניו מיניס הכרה ולא נגח אלא אלו דהשתא חס היו שלשתן שוריים היימי אומר כיון דכל שעה מוזמן ליגח השוריים ומינח שאל מיניס אין מועד ליגח אלא שוריים אבל השתא דהו ג' מיניס האחד מהם נוגח ואינו חושש ליגח אלא האחד:

שור ומה לאדם מועד לכהמה לכ"ש מכלל דת"ק אינו מועד קאמר א"ל רב זבד סומכוס אחזרה קאי והכי קא"ל לת"ק דקאמרת חזרה דכהמה חזרה היא חזרה דכהמה לא חזרה רב מק"ו מאדס ומה מאדס לא קא מהדר ביה מכהמה לא כ"ש אמר רב אישי ת"ש אמרו לפני רבי יהודה ה"ז מועד לשבתות ואינו מועד לימות החול אמר להן לשבתות משלם נוק שלם לימות החול משלם חצי נוק אי אמרת בשלמא ואינו מועד קתני שיוילי הוא דקא משיילי [ליה] והוא נמי קמהדר להו אלא אי אמרת אינו מועד קתני אנמורי הוא דקא מגמרי ליה ותו איהו מאי קא מהדר להו אמר רב ינאי מרישא נמי דיקא דקתני את שמועד לו משלם נוק שלם ואת שאינו מועד לו משלם חצי נוק שלם ואת שאמרתי לא אלא אי אמרת אינו מועד קתני פסקה מאי תו דקתמי למי שאינו מועד כו': עד השפא כו'. נתמיה: ואם סמלא לומר נמי איהא לדרב פפא. דסתמיה לא הוה מועד לשאינו מינו: נגח שור וחמור וגמל נעשה מועד לכל. ולא בעינן ג' נגיחות לכל חד וחד מאחר שנתקיימה העדאמו ע"י ג' מינין: לסירוגין. חס יגח רזופין אינו משלם אלא חצי נוק על האחרון: פרו. חמור הכר: חמור

אמרת בשלמא ואינו מועד קתני שיוילי הוא דקא משיילי [ליה] והוא נמי קמהדר להו אלא אי אמרת אינו מועד קתני אנמורי הוא דקא מגמרי ליה ותו איהו מאי קא מהדר להו אמר רב ינאי מרישא נמי דיקא דקתני את שמועד לו משלם נוק שלם ואת שאינו מועד לו משלם חצי נוק שלם ואת שאמרתי לא אלא אי אמרת אינו מועד קתני פסקה מאי תו דקתמי למי שאינו מועד כו': עד השפא כו'. נתמיה: ואם סמלא לומר נמי איהא לדרב פפא. דסתמיה לא הוה מועד לשאינו מינו: נגח שור וחמור וגמל נעשה מועד לכל. ולא בעינן ג' נגיחות לכל חד וחד מאחר שנתקיימה העדאמו ע"י ג' מינין: לסירוגין. חס יגח רזופין אינו משלם אלא חצי נוק על האחרון: פרו. חמור הכר: חמור

אין צריכין פרוכבול. דשטרות שלהם דמי כמסורין לז"ד קך פירש נקוטנרס ור"מ מלוה על פה מאי איכא למימר דכומצין עליה פרוכבול כדמוכח בהשולם (גיטין דף לו.) וי"ל דהוה כאליו המוד שלהם מסור לז"ד ורש"י אין ללוה קרקע מקיים לו חכמים קרקע נשביל חקנת הימומים שאין כותבין פרוכבול אלא על הקרקע:

הרי הוא מועד לשבתות. מפרש בירושלמי לפי שראה אותם במלכותם נאים אחרים ותשובים בעיניו נכרים ואינו מכירם: משיחזור בו ג' שבתות. אע"ג דכבר אשמעינן רבי יהודה בפ"ב (דף נ"ג): אלטרין דפ"ד הואיל ולאו מועד אלא לשכוס לא בעי חזרה כ"כ ולפ"ה יחא דמפרש מועד לשכוס לפי שאין עושה מלאכה דקמ"ל דאפי' שנת ממלאכה בימי החול ולא נגח לא הוה חזרה: רב זבד אמר ואינו מועד תנן. הא סתמא הוה מועד לשאין מינו ואפילו מכהמה לחדס נמי שמעי' לה לקמן בפירקין (דף מא.) דסתמא הוה מועד גבי הא דפריך וכי מאחר דמתס קטלינן ליה מועד היכי משכחת לה ומפרש רב זבד כגון שהרג ג' כהמות והוה מאי למימני נתמני מועד לכהמה ואינו מועד לחדס לאשמעינן דסתמא הוה מועד ומיחו שמא חור בו רב זבד מההיא דלקמן דפריך עלה התם שחם לא חאמר כן קשי' ליה הוה (ד' דריש) מילמין (דף נ"ג):

שור ולא נגח. במרל דנקט (פ) כדי שחם יגח לאלתר משלם נ"ש: נעשה מועד לסירוגין. ששוריים. ואי"ת לרב זבד אפי' לכל דבר הוה מועד וי"ל כגון שראה שור כהמות ולא נגחן:

נעשה מועד לסירוגין. כ"כ. בשלל ראה צינטיס כלום דאי ראה לא הוה מועד (לכל) לסירוגין ואי"ת כיון שלא ראה אחרים לשוריים לחודיה הוה מועד לכל לסירוגין לרב זבד וי"ל דקסבר רב זבד דרנותא קמ"ל דס"ד כהן מיני דחזו ולא נגח לא הוה מועד ולא צבידוהו מליא מתלא ח"ג כשעה שנגח ג' מיניס הללו היו לפניו מיניס הכרה ולא נגח אלא אלו דהשתא חס היו שלשתן שוריים היימי אומר כיון דכל שעה מוזמן ליגח השוריים ומינח שאל מיניס אין מועד ליגח אלא שוריים אבל השתא דהו ג' מיניס האחד מהם נוגח ואינו חושש ליגח אלא האחד:

שור ומה לאדם מועד לכהמה לכ"ש מכלל דת"ק אינו מועד קאמר א"ל רב זבד סומכוס אחזרה קאי והכי קא"ל לת"ק דקאמרת חזרה דכהמה חזרה היא חזרה דכהמה לא חזרה רב מק"ו מאדס ומה מאדס לא קא מהדר ביה מכהמה לא כ"ש אמר רב אישי ת"ש אמרו לפני רבי יהודה ה"ז מועד לשבתות ואינו מועד לימות החול אמר להן לשבתות משלם נוק שלם לימות החול משלם חצי נוק אי אמרת בשלמא ואינו מועד קתני שיוילי הוא דקא משיילי [ליה] והוא נמי קמהדר להו אלא אי אמרת אינו מועד קתני אנמורי הוא דקא מגמרי ליה ותו איהו מאי קא מהדר להו אמר רב ינאי מרישא נמי דיקא דקתני את שמועד לו משלם נוק שלם ואת שאינו מועד לו משלם חצי נוק שלם ואת שאמרתי לא אלא אי אמרת אינו מועד קתני פסקה מאי תו דקתמי למי שאינו מועד כו': עד השפא כו'. נתמיה: ואם סמלא לומר נמי איהא לדרב פפא. דסתמיה לא הוה מועד לשאינו מינו: נגח שור וחמור וגמל נעשה מועד לכל. ולא בעינן ג' נגיחות לכל חד וחד מאחר שנתקיימה העדאמו ע"י ג' מינין: לסירוגין. חס יגח רזופין אינו משלם אלא חצי נוק על האחרון: פרו. חמור הכר: חמור

אמרת בשלמא ואינו מועד קתני שיוילי הוא דקא משיילי [ליה] והוא נמי קמהדר להו אלא אי אמרת אינו מועד קתני אנמורי הוא דקא מגמרי ליה ותו איהו מאי קא מהדר להו אמר רב ינאי מרישא נמי דיקא דקתני את שמועד לו משלם נוק שלם ואת שאינו מועד לו משלם חצי נוק שלם ואת שאמרתי לא אלא אי אמרת אינו מועד קתני פסקה מאי תו דקתמי למי שאינו מועד כו': עד השפא כו'. נתמיה: ואם סמלא לומר נמי איהא לדרב פפא. דסתמיה לא הוה מועד לשאינו מינו: נגח שור וחמור וגמל נעשה מועד לכל. ולא בעינן ג' נגיחות לכל חד וחד מאחר שנתקיימה העדאמו ע"י ג' מינין: לסירוגין. חס יגח רזופין אינו משלם אלא חצי נוק על האחרון: פרו. חמור הכר: חמור

ז א מ"י פ"ט מהל'
שמעיה ויבול הלכה מי
פגמ לאפין רש"י כו' ש"ע
ח"מ ק"י פ"ו ספ"ק כח:
ח ב ג ד מ"י פ"ו מהל'
נוק ממון הלכה ח:
ה ו ז מ"י ש"ס הל' ט:
ז א מ"י ש"ס הלכה י:

רבינו חננאל

בהשולם גט בביתין. רבן
גמליאל וביה דינו אבהון
של יתומין וכן הלכה:
מתני' שור שהוא מועד
למינו ואינו מועד לשאינו
מינו. כ"י רב זבד אמר
ואינו מועד כגון שצוה
יום עם מי שאינו מינו
ואינו מנגח אבל סתמא
מועד הוה. ר' פפא אמר
אינו מועד תנן. סתמיה לא
הוה מועד. מועד למינו לא
הוה מועד לשאינו מינו.
וישקלינן וטרינן ואוקימנא
למתני' כדוק' רוב זבד
שאם נגח ג' ימים ג'
שוריים נעשה מועד סמאן
ולהבא לכל בהמה ואפילו
לחמורין ולגמלין וכיוצא
בהן אבל אם נגח שור
וראה חמור ומתקן עמו
או עומד עמו ואינו נגחו
וכן שאר בהמות וחלמי
שור כי ראה שור מנגחו
אינו מועד אלא לשוריים
בלבד ואם עמד לנגח אפי'
לנגח שאר בהמות חמור
ואינו משלם נוק שלם עד
שיעידו עליו שנגח ג' ימים
לשאר בהמות. ודרב פפא
נמי איחא דאסקינן לה ואם
חיטא לומר נמי איחא
לדרב פפא נגח שור חמור
וגמל נעשה מועד לכל
וקיימא לן כל אם תמצא
לומר הלכה היא. ח"י ראה
שור ונגח ראה שור ולא
נגח ראה שור ונגח ראה
שור ולא נגח ראה שור
ונגח ראה שור ולא נגח ג'
ימים נעשה מועד לסירוגין
לשוריים. ח"י ראה שור
ונגח ראה חמור ולא נגח
ראה סוס ונגח גמל ולא
נגח פרו ונגח עורו ולא
נגח נעשה מועד לסירוגין
לכל. ואיכר לן פירושה
(בבב"ה סד ע"א) דסירוגנה
ליום כ"ד דהכי קאמר
לא חזאי בבב"ה וחזאי

אמרת בשלמא ואינו מועד קתני שיוילי הוא דקא משיילי [ליה] והוא נמי קמהדר להו אלא אי אמרת אינו מועד קתני אנמורי הוא דקא מגמרי ליה ותו איהו מאי קא מהדר להו אמר רב ינאי מרישא נמי דיקא דקתני את שמועד לו משלם נוק שלם ואת שאינו מועד לו משלם חצי נוק שלם ואת שאמרתי לא אלא אי אמרת אינו מועד קתני פסקה מאי תו דקתמי למי שאינו מועד כו': עד השפא כו'. נתמיה: ואם סמלא לומר נמי איהא לדרב פפא. דסתמיה לא הוה מועד לשאינו מינו: נגח שור וחמור וגמל נעשה מועד לכל. ולא בעינן ג' נגיחות לכל חד וחד מאחר שנתקיימה העדאמו ע"י ג' מינין: לסירוגין. חס יגח רזופין אינו משלם אלא חצי נוק על האחרון: פרו. חמור הכר: חמור

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

שור שור ושור חמור וגמל. וכגון שצין שורים ראשונים ראה
 בהמות אחרות ולא נגח וצבעיה שניה צין שורים אחרונים
 ואחי ספיר כולה סוגיא כרז צדי ולא כרז אלפס ספירס סוגיא
 דשמעתין כרז פפא ונראה לר"י דהני מרי בעיות באס ממלא
 לומר דשור בתר שורים שדינן ליה
 דליכא מרי טעמי דסברה למדייה
 בתר קמאי ובתר שורים שהן מינו
 חמור וגמל שור שור ושור מהו משדינן
 ליה בתר קמאי או בתר שורים
 שהן מינו:

יום ט"ו בחדש זה בו. נראה דג'
 פעמים צט"ו צדש לכ"ע היו
 מועד וצנדה נמי קובעה וסמה
 אע"ג דליכא אלף שמי פעמים סוף
 ל' יום דלאו סוף ל' יום גרים אלף
 ט"ו צדש גרים כמו ריש ירחא וריש
 ירחא וריש ירחא דקבע וסמה בג'
 ראיות הללו דמשמע צליהי גנות
 וסמי (גדה ד' ט): וכמו שנת שנת
 ושנת דקגי בשלש פעמים דלאו
 סוף ו' גרים אלף יום שנת והיכא
 דלאן שם היום גורס ולא שם מינן
 הדש כגון אס ראתה היום ולסוף
 עשרים לראייה זו ראתה ומורה
 וראתה לסוף עשרים לכ"ע אין
 הראשונות מן המנין דהא סוף עשרים
 גרים וכן משמע צנדה צפ' האשה
 (ד' סג): דמנן היתה למודה לראות
 ליום ט"ו ושינתה ליום עשרים זה
 זה אסורים שינתה ג"פ ליום עשרים
 הומר יום ט"ו ונאסר יום כ' שאין
 האשה קובעת כו' אלמלא צעי" ג"פ
 ליום כ' ואין הראשונים של ט"ו יום
 מן המנין ואין נראה לחלק משום
 דהסם למודה לראות ועוד מדקמיני
 שאין האשה קובעת כו' משמע
 דפסיקא ליה הכי בכל הנשים ולפ"ו
 אס נגח יום א' ויום כ' לא נגח יום
 ג' נגח יום ד' לא נגח יום ה' נגח
 יום ו' לא נגח יום נגחה מועד לכ"ע
 עד שישלש צלוגו ואין הראשונים מן
 המנין ומינה דגני ראה שור ונגח
 וראה שור ולא נגח הו' ראשון מן
 המנין וזרין לחלק בין סירוגים
 של ימים לסירוגים של שורים:
 דאם

רבינו חננאל

בב"ד. איבעיא להו נגח
 שור שור חמור
 וגמל מהו הא שור
 בתרא בתר שורים שדינן
 ליה ואכתי לשורים הוא
 דאיידי. למינא אחרינא
 לא אייעד ועלתה בחיקו.
 ותיקי דממנה לקולא.
 ובעיא זו אליבא דרב פפא
 הוא ש"מ איחא לרב
 פפא. פ"י רב אמר קבעה
 לה וסת לדילוג. נגח ט"ו
 ותיקי דממנה לקולא.
 בניסן ט"ו באר"י י"ו בסיון
 חזרו ונגח ט"ו בתמוז ויום
 י"ו באב ויום י"ז באלול
 חזרו ונגח יום ט"ו בתשרי
 ויום י"ו במרחשון ויום
 י"ז בכסלו זהו שלוש
 בדילוג. ובענין הזה גבי
 גדה כי היא גונגא ראתה
 כט"ו בתמוז ועוד ראתה
 כ"ז באב ועוד ראתה כ"ז
 באלול חזרה (ו) וראתה
 ט"ו בתשרי וי"ו במרחשון
 וי"ז בכסלו. ושמאלא אמר
 עד שחששל בדילוג פ"י
 הראיה הראשונה שראתה
 כט"ו בניסן אינה מן
 החשבון אלא צריכה
 לדאות י"ו באר"י בסיון
 י"ח בתמוז י"ט באב וכן
 לכל חודש: [מכאן ואילך
 לא נמצא פ"י ר"ח בכ"ז
 וחבל על דאברין]

א) דברי רבינו אלן ופירשו
 צנדה הנמ' הובא בנב"א
 נמיה הארץ כשני הוספת
 וקד קעד דפוס צליון כמנו
 וע"ש מה ש"ע על דברי רבינו
 גוה.

חמור וגמל שור שור ושור מהו. אס ממלא לומר היכא דהמחיל
 בשורים שדינן לשור צתראה בתר מינו הכא מלי: ראפה יום
 ט"ו צדש זה ויום ט"ו צדש זה כו'. ומתחילה היתה לימודה
 צימים אחריים: קבעה לה וסמ'. לדילוג ובי חוץ הך ראייה שלישית
 צ"ו צדש שלישי דיה שעתה ואינה
 מטמאה טהרות מעת לעת דמקמי:
 כל אשה שיש לה וסמ' דיה שעתה:
 (ו) ושמאלא אמר עד שישלש בדילוג.
 אין לה וסמ' קבעה עד שצתראה ראייה
 רביעית צ"ח דרלייה קמייחא לאו
 ממניינא דלאו דילוגו חוץ. והכא
 נמי לרב בג' נגחות נעשה מועד
 לדילוג ומשלש נוק שלש צלישית
 ולשמאלא עד שיגח רביעיית צ"ח צדש
 רביעי קמייחא לאו ממניינא. ונראה
 דהך רבייחא נמי דלחיינין לעיל
 [ראה] שור ונגח שור ולא נגח כו'
 לרב נעשה מועד דקמיני שלישית
 [קאי] ולשמאלא ה"ק נעשה מועד
 לסירוגין דכי הדר נגח משלש נוק
 שלש אצל בהך שלישית חס הוא:
 סיועא. ציעותא שנצנת מקול
 השופר: כי נגח דהקדש ליפער.
 לגמרי: הכל היו בכלל נוק שלס.
 האמור צמועד דקמיני צמועד [שמות כא]
 שלס ישלש שור וצמועד לא
 נאמר רעהו הלכך כולם צמשמע
 הדי לך הדיוט חייב צהקדש
 הלכך כשפרט לך הכמוז רעהו
 צמס לא לפטור הדיוט צנוק
 הקדש צא אלף להחמיר עליו צא
 לשלס נוק שלס צהקדש לימדך שלס
 להוציא חס מכלל נוק שלס אלף גני
 רעהו: (ט) דא"ל. דליפטור צא נכתביה
 גני מועד אצל הקדש צהדיוט פטור
 דהקדש אפילו צכלל מועד לא היה
 דליכא למימר והועד צבעלי"ו וצ"ש
 צמס דכתיב ובי יגוף שור איש. לשון
 אחר מפי המורה"א אלף אמר ר"ל הכל
 היו צכלל נוק שלס האז אלף לאו
 לאפוקי מכלה מלתא דלעיל קאמי
 אלף לאפוקי ק"ו קאמי וארעהו דוקא
 סמיך וה"ק אלף אמר ר"ל פטור
 דהקדש צהדיוט כדקאמרי דרעהו
 דוקא אצל חיוז דהדיוט צהקדש לאו
 צק"ו אחיא דא"כ פרכינן דיו אלף
 היינו טעמא דחייב דאע"ג דרעהו
 דוקא ליכא למדרשיה גני הדיוט חס
 שנגח הקדש לפטורא דהכל היו
 צכלל נוק שלס של מועד אחד הדיוט
 צהדיוט ואחד הדיוט צהקדש דכתיב
 צמועד שלס ישלש שור וגו' ולא פרט
 הכמוז כאן רעהו לפטור הדיוט
 צהקדש ומדלא פרט לפטורא צמועד
 ש"מ כשפרט לך רעהו צמס לא
 לפטור הדיוט צהקדש צא אלף
 להחמיר עליו לחייב הדיוט חס נוק
 שלס להקדש וללמדך שלס להוציא
 חס מכלל מועד אלף צשור רעהו
 דאז לפטורו לגמרי צא נכתביה לפטורא גני מועד אצל הקדש
 חס לגמרי פטור דהא ליכא למדרשיה גני הדיוט ולמימר רעהו הוא דחס
 להקדש ועל כרחק לגמרי קא ממעט ליה הלכך הקדש מועד נמי לא היה צכלל נוק
 נמי פטור דכי כתיב צמועד נוק שלס היכא דמיחייב חלי נוק צתמותו כתיב דאחס דלעיל
 חוסיע

א) מה קד... (ב) לעיל ג'
 א) וב"א: (מכר) וכן לקמן,
 ד) מה כדמצינו י"ו
 בהלכות י"ח פ"ח הלכה ה'
 ח"ל לפי שאין המעשים
 מחייבין את האדם על
 בהמות שהיקה והרי אלו
 דנין להם כדמצינו. והוא
 מירושלמי ד"ק פ"ד ה"ג
 דאמרו פלה החס ח"ל ר'
 אכזו כס' ר' יוסק אמר
 כדמצינו, (ב) מה כדמצינו
 ו"ל שם ח"ל קמס זה הוק
 לנעשים לפי שאין זכרין
 צמיה ואין מסלקין הוק.
 ואלו לא מחייב אותן על נוק
 בהמתן אין משמין אותה
 ומספיקין מנון הדיבות
 פ"ל (א) לעיל ג'. ג' יוסק מט,
 א) נדה ב. (א) ע' רש"י
 וריש ש"ש"י מוכ פסירוס
 זה, (ב) ע' יוסק לעמי האל,
 א) שמיט כא, (ב) מחד
 לעמי זה,

תורה אור השלם
 ו. ובי יגוף שור איש את
 שור רעהו ומת ומקברו
 את השור הרוחצו את
 כספו וגם את המת
 וצונו: שמת כא לה

הגהות הב"ח
 א) ב"שנה שור של
 הדיוט שנגח שור של
 הקדש:

מוסף רש"י
 קבעה לה וסת. ואסורה
 ליום י"ח לחדש רביעי וליום
 י"ט צמועד חמישי וכן
 לעיל (גדה טו). עד
 שחששל בדילוג. ויום
 ט"ו חלי מן המנין. שהוא
 חתול ראייה ואין שם
 דילוג (סס). רש"י בן
 מנסיא אומר שור של
 הקדש כו' פטור ושל
 הדיוט כו' משלש נוק
 שלס. וריש רעהו הכי,
 רעהו הוא דמשלש חלי נוק
 אצל הקדש נוק שלס.
 ולגבי היק הקדש דריש
 הכי לרעהו הוא דמחייב
 אצל הקדש שהיקה פטור
 (גיסו חס. וב"א לעיל א. 1.)

